

ROZHODNUTIE

Číslo: 0002/2024/E-MR
Číslo spisu: 7748-2023-BA

Bratislava 20. 12. 2023

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky ako orgán príslušný na konanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) tretieho bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 16 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov v konaní o mimoriadnej regulácii

r o z h o d o l

podľa § 16 ods. 4 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov tak, že pre regulovaný subjekt **Stredoslovenská distribučná, a.s.**, Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO 36 442 151 v mimoriadnej regulácii takto:

I. **u r č u j e** na obdobie od 1. 1. 2024 do 31. 12. 2024

- plánované náklady na odchýlku súvisiace s diagramom strát elektriny (O_{2024}) vo výške eur/MWh,
- povolené množstvo strát elektriny pri distribúcii elektriny v jednotkách množstva elektriny na príslušnej napäťovej úrovni v roku 2024 ($PMSE_{HN,2024}$) na základe očakávanej skutočnosti roka 2023 maximálne do výšky MWh,
- výšku korekcie ceny elektriny na krytie strát elektriny pri distribúcii elektriny v eurách na jednotku množstva elektriny ($KPCSES_{2024}$) vo výške eur/MWh,
- objem rezervovanej kapacity vo výške MW,
- tarify za prístup do prenosovej sústavy a prenos elektriny na rok 2024

za rezervovaný výkon	26 489,5702 eur/MW/rok,
za prenesenú elektrinu	1,4021 eur/MWh,
za straty elektriny pri prenose elektriny	1,7169 eur/MWh,

II. **u k l a d á** povinnosť predložiť Úradu pre reguláciu sieťových odvetví v lehote do 3 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia návrh na zmenu rozhodnutia č. 0114/2023/E zo dňa 13. 12. 2023 v znení rozhodnutia č. 0117/2023/E zo dňa 14. 12. 2023, ktorým úrad schválil tarify za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a podmienky ich tak, aby reflektoval určenie cien a parametrov podľa bodu I výroku tohto rozhodnutia.

Ceny a parametre uvedené v tomto rozhodnutí sú bez dane z pridanej hodnoty.

Odôvodnenie:

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky (ďalej len „úrad“) ako orgán príslušný na konanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) tretieho bodu a § 9 ods. 1 písm. c) prvého bodu v spojení s § 16 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o regulácii“) oznámil listom č. 44098/2023/BA zo dňa 15. 12. 2023, že regulovaný subjekt Stredoslovenská distribučná, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO 36 442 151 (ďalej len „regulovaný subjekt“) je v zmysle § 14 ods. 3 zákona o regulácii účastníkom konania o mimoriadnej regulácii, ktoré úrad začal z vlastného podnetu podľa § 16 ods. 3 zákona o regulácii. Oznámenie bolo regulovanému subjektu doručené dňa 18. 12. 2023.

Podľa § 16 ods. 1 zákona o regulácii, ak je to potrebné na dosiahnutie účelu regulácie podľa § 3 ods. 1 a ak vznikne mimoriadna trhovú situáciu alebo ak dôjde k ohrozeniu trhu vplyvom nedostatočne rozvinutého konkurenčného prostredia alebo ak si to vyžaduje ochrana spotrebiteľa, úrad môže regulovať aj ďalšiu činnosť, tovar alebo cenu v sieťových odvetviach okrem tých, ktoré sú uvedené v § 11 a 13 (ďalej len „mimoriadna regulácia“). Mimoriadnu reguláciu môže úrad vykonať len po predchádzajúcom prerokovaní s Európskou komisiou.

Podľa § 16 ods. 3 zákona o regulácii konanie o mimoriadnej regulácii sa začína z podnetu úradu.

Podľa § 16 ods. 4 zákona o regulácii úrad v konaní o mimoriadnej regulácii môže rozhodnúť o regulácii ďalšej činnosti, tovaru alebo ceny v sieťových odvetviach okrem tých, ktoré sú uvedené v § 11 a 13 a

- a) prijať opatrenie spočívajúce v uložení povinnosti a jej podmienok,
- b) určiť rozsah a spôsob vykonávania regulácie ďalšej činnosti, tovaru alebo ceny,
- c) určiť cenu.

Podľa § 16 ods. 5 zákona o regulácii pri mimoriadnej regulácii sa primerane postupuje podľa § 12 až 15.

Podľa § 14 ods. 3 zákona o regulácii, ak sa začalo cenové konanie na podnet úradu, je účastníkom konania regulovaný subjekt, ktorého má úrad v úmysle cenovo regulovať.

V súlade s § 14 ods. 1 zákona o regulácii v spojení s § 18 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) sa konanie o mimoriadnej regulácii začína doručením oznámenia o začatí konania účastníkovi konania (regulovanému subjektu).

Úrad v konaní o mimoriadnej regulácii postupuje podľa zákona o regulácii a správneho poriadku.

Podľa § 10 písm. c) tretieho bodu zákona o regulácii úrad sleduje trh s elektrinou a trh s plynom, mieru otvorenosti trhu s elektrinou a trhu s plynom a úroveň transparentnosti trhu s elektrinou a trhu s plynom, vyhodnocuje dosiahnutú úroveň hospodárskej súťaže na trhu s elektrinou a na trhu s plynom a predpoklady na mimoriadnu reguláciu a vypracúva odporúčanie na zlepšenie súťažných podmienok na trhu s elektrinou a na trhu s plynom.

Úrad z údajov a podkladov, ktorými disponuje v rámci výkonu vlastnej činnosti uvádza nasledovné:

Predchádzajúce obdobie, najmä rok 2022, bolo charakteristické neúmerným nárastom cien energií, v dôsledku čoho vznikla mimoriadna trhovú situácia. V súčasnosti sú evidentné klesajúce trhovú ceny energií, čo vytvára predpoklady pre obnovenie efektívneho trhu s energiami, trhovú ceny elektriny a plynu klesli o viac ako 50% oproti januáru 2023.

V dôsledku vzniku mimoriadnej trhovej situácie vplyvom neúmerného nárastu cien elektriny úrad zavádza mimoriadnu reguláciu za účelom dosiahnutia účelu regulácie ustanoveného v § 3 ods. 1 zákona o regulácii v spojení s ochranou spotrebiteľov pred neúmerným nárastom cien tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností.

Podľa § 3 ods. 1 zákona o regulácii účelom regulácie podľa tohto zákona je transparentným a nediskriminačným spôsobom zabezpečiť dostupnosť tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané a konkurencieschopné ceny a v určenej kvalite.

Podľa § 16 ods. 5 zákona o regulácii sa pri mimoriadnej regulácii primerane postupuje podľa § 12 až 15 zákona o regulácii. V súlade s § 16 ods. 4 písm. a) a c) zákona o regulácii úrad v konaní o mimoriadnej regulácii môže rozhodnúť o regulácii ďalšej činnosti, tovaru alebo ceny v sieťových odvetviach okrem tých, ktoré sú uvedené v § 11 a 13, a prijať opatrenie spočívajúce v uložení povinnosti a jej podmienok, a určiť cenu. Rovnako jedným zo spôsobov vykonania cenovej regulácie je podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona o regulácii priame určenie pevnej ceny, ktorý sa pri mimoriadnej regulácii použije podľa § 16 ods. 5 zákona o regulácii použije primerane.

Úrad uvádza, že navrhovaný rozsah mimoriadnej regulácie bol v súlade s § 16 ods. 1 poslednej vety zákona o regulácii prerokovaný s Európskou komisiou.

Ako účastník konania o mimoriadnej regulácii máte všetky práva a povinnosti, ktoré sú spojené s Vaším postavením účastníka konania ustanovené zákonom o regulácii a správny poriadkom.

Úrad dňa 15. 12. 2023 listom č. 44098/2023/BA vyzval regulovaný subjekt a Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako účastníka konania (ďalej len „ministerstvo“) podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 správneho poriadku na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia, a to v lehote troch dní odo dňa doručenia výzvy.

Regulovaný subjekt sa k predloženej výzve na vyjadrenie sa k podkladom pred vydaním rozhodnutia vyjadril prostredníctvom elektronickej pošty (emailom) zo dňa 18. 12. 2023 zaevidovaným pod podacím číslom úradu 44462/2023/BA.

Regulovaný subjekt vo vyjadrení k výzve pred rozhodnutím tvrdí, že už má nakúpenú elektrinu na straty na celý rok 2024 za cenu stanovenú podľa § 26 ods. 3 písm. c) vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 246/2023 Z. z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia vybraných regulovaných činností v elektroenergetike a niektoré podmienky vykonávania vybraných regulovaných činností v elektroenergetike (ďalej len „vyhláška č. 246/2023 Z. z.“). Ďalej uvádza, že zavedenie mimoriadnej regulácie by znamenalo, že regulovaný subjekt by musel túto elektrinu predávať so stratou, pričom však regulovaný subjekt v zmysle platnej primárnej legislatívy nemôže elektrinu predávať. Regulovaný subjekt ďalej konštatuje, že

rozhodnutie o mimoriadnej regulácii nemôže meniť spôsob nákupu elektriny na straty, ktorý je stanovený v sekundárnej legislatíve – vo vyhláske č. 246/2023 Z.z.

Záverom regulovaný subjekt uvádza, že úrad už zareguloval cenu elektriny na straty na rok 2024 vo vyhláske č. 246/2023 Z.z. preukazuje, že táto cena a tovar už boli zaregulované. To zároveň bráni aplikácii mimoriadnej regulácie podľa § 16 zákona o regulácii. Z uvedeného však jasne vyplýva, že nákup elektriny na straty pre regulovaný subjekt už podlieha cenovej regulácii, a preto nie je možné zaviesť mimoriadnu reguláciu. Nie je totiž možné, aby rozhodnutie o mimoriadnej regulácii malo vyššiu právnu silu ako sekundárna legislatíva – vyhláska č. 246/2023 Z.z.

Úrad uvádza, že sa stotožnil s tvrdením regulovaného subjektu vo veci nákupu elektriny na straty pri distribúcii elektriny roka 2024.

Úrad má za to, že zavedenie mimoriadnej regulácie je potrebné na dosiahnutie účelu regulácie, a teda vo svojej podstate predstavuje kritérium verejného záujmu, pretože slúži na zabezpečenie dostupnosti tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané ceny a v určenej kvalite.

Regulovaný subjekt tým, že podniká v regulovanej oblasti, je povinný podľa zákona o regulácii ako aj podľa zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov znášať pri svojej podnikateľskej činnosti aj určité obmedzenia. V tomto prípade vykonávať distribúciu elektriny v súlade s rozhodnutím úradu o mimoriadnej regulácii, ktoré je vydané v súlade so zákonom o regulácii pre dosiahnutie účelu regulácie, teda vo verejnom záujme, čo však neznamená, že ide o porušenie jeho ústavných práv na podnikanie a vlastníctvo majetku, alebo princípov právneho štátu. Tento právny názor vyslovil Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze PL. ÚS 13/97.

Úrad ďalej uvádza, že zavedenie mimoriadnej regulácie komodity (tovaru), t. j. ceny elektriny na krytie strát elektriny pri distribúcii elektriny, spĺňa požiadavky v zmysle zákona o regulácii, keďže ide o stanovenie pevnej ceny v sieťových odvetviach inej ako tých, ktoré sú uvedené v § 11 a 13 zákona o regulácii.

Rovnako je naplnená aj ďalšia požiadavka pre zavedenie mimoriadnej regulácie, nakoľko vplyvom neúmerneho nárastu cien elektriny vznikla mimoriadna trhová situácia a zavedenie mimoriadnej regulácie si vyžaduje ochrana spotrebiteľa.

Navrhovaný rozsah mimoriadnej regulácie spĺňa zákonnú požiadavku dosiahnutia účelu regulácie, ktorého cieľom je zabezpečiť dostupnosť tovarov a s nimi súvisiacich regulovaných činností za primerané a konkurencieschopné ceny, pričom v súčasnej dobe nie je naplnená požiadavka primeraných cien.

Ministerstvo sa v úradom určenej lehote k podkladom pred vydaním rozhodnutia nevyjadriilo.

Úrad uvádza, že rozhodnutie obsahuje všetky zákonné náležitosti, uvádza dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých úrad svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa týka tak skutkovej ako i právnej stránky rozhodnutia. Úrad má za to, že vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Vydané rozhodnutie obsahuje všetky predpísané náležitosti, t. j. obsahové a formálne náležitosti ustanovené v § 47 správneho poriadku a samotný výrok rozhodnutia je formulovaný presne, určito a zrozumiteľne.

Úrad pri výkone svojej pôsobnosti postupuje nezávisle a nestranne a koná v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky a legislatívou Európskej únie. Úrad v konaní o mimoriadnej regulácii postupoval spôsobom a v rozsahu, ktorý mu ustanovuje platná právna úprava.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie treba podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor regulácie elektroenergetiky a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Odvolanie v konaní o mimoriadnej regulácii nemá odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Mgr. Ing. Martin Lepieš
riaditeľ odboru regulácie elektroenergetiky

Poznámka: Nezverejnené údaje sú predmetom obchodného tajomstva

Rozhodnutie sa doručí:

Stredoslovenská distribučná, a.s., Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina
Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212